

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้ปัจจัยเสี่ยงทางการเกษตรและการจัดการความเสี่ยงของเกษตรกรผู้ปลูกพืชเศรษฐกิจ ได้แก่ ข้าว อ้อย และมันสำปะหลัง ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มความเสี่ยงทางการผลิต และกลุ่มความเสี่ยงทางการตลาดและราคา เป็นแหล่งความเสี่ยงที่มีความสำคัญมากต่อเกษตรกรผู้ปลูกพืชเศรษฐกิจ ด้านการจัดการความเสี่ยง พบว่า กลุ่มมาตรการจัดการความเสี่ยงทางการผลิต และกลุ่มการจัดการความเสี่ยงทางการเงิน เป็นมาตรการจัดการความเสี่ยงที่เกษตรกรให้ความสนใจ นอกจากนี้ยังพบว่า เพศ อายุ ขนาดพื้นที่เพาะปลูก ขนาดครัวเรือน การทำงานนอกภาคการเกษตร และการกู้ยืมเงินเพื่อการเกษตร มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบการรับรู้ความเสี่ยงและการจัดการความเสี่ยงของเกษตรกรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ภาครัฐควรให้ความสำคัญกับนโยบายในการแก้ไขปัญหาภัยแล้ง การรักษาเสถียรภาพราคาผลผลิต และการเสริมความรู้พื้นฐานด้านการเงิน เพื่อป้องกันและบรรเทาความเสี่ยงแก่เกษตรกรผู้ปลูกพืชเศรษฐกิจในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

Abstract

This study investigates the cash crop farmers' perceptions of risk and risk management strategies (including rice, cassava and sugarcane farmers) in the north-east region of Thailand. The results indicate that production risks and marketing or price risks are considered as important sources of risk among the cash crop farmers. The production strategies and financial strategies are perceived as an important strategy to manage risk by those farmers. The results also show that some farm and farmers' characteristics such as age, gender, farm size, household size, off-farm work and finance farm business are significantly impact the risk and risk management perceptions of the cash crop farmers. Therefore, the drought relief assistance scheme, cash crops price stabilization policy and providing basic financial literacy to farmers' household should be considered as priority to the Thai government to reduce risks on farm for the cash crop farmers in north-east region.